

ideo etiam nonnisi gratuito primitus intendit beatae Virginis maternitatem et gloriam.

Objicitur : sententia de gratuita electione ad maternitatem et tantam gloriam minuit laudem beatae Virginis consistentem in merito : hoc enim commendat merentem et extollit super non merentem ; ergo eligenda est opposita.

Respondetur veram laudem beatae Virginis consistere in hoc, quod maternitatem Dei et tantam gloriam meruit in executione. Meritum enim spectat ad genus causae efficientis moralis, quae efficit ordinem execusionis; ordo intentionis autem, spectando proprium subjectum, efficit genus causae finalis a Deo gratuito intentae; quae proinde non cadit sub meritum, quod se habet ut medium ad execusionem.

QUAESTIO TERTIA

DE NOBILISSIMA PARENTELA GLORIOSAE DEIPARENTIS

ARTICULUS I

Quinam fuerint parentes proximi beatae Virginis?

Respondetur : parentes proximi beatae Virginis sunt Joachim et Anna.

Probatur ex eruditissimo D. CALMET (*Diction. Bibl.* verbo *Anna*), qui attestatur quod « Vetusissima manuscripta, sanctorum Patrum monumenta, et tota traditio Ecclesiae, » stent pro Joachim et Anna, quod hi sint progenitores beatae Virginis. Quod ipsum confirmat Romana Ecclesia, allegans in Officio de sancto Joachim orationem sancti EPIPHANII (*De Laud. Virg.*), ubi sic habet : « De radice Jesse ortus est rex David, et de tribu regis David sancta Virgo : sancta, inquam, et sanctorum virorum filia, cuius parentes fuerunt Joachim et Anna. » Item usurpans in Officio sanctae Annae lectiones S. J. DAMASCENI (*Orat. 2 de Nativ. B. Virg.*), ubi sanctam Annam expresse vocat *matrem*, et Deiparam Virginem *filiam* (1).

(1) Joachim et Anna nunc ab universa Ecclesia coluntur ut parentes proximi beatae Virginis ; et quamvis Pius V festum sancti Joachim, Martyrologio jam anno 1491 insertum, propter aliqua apocrypha hymnis et lectionibus Officii immista e romano Breviario deleverit, tamen id ipsum ab apocryphis purgatum Gregorius XV, anno 1620, rursus restituit et Breviario romano ad diem 20 Martii inseruit ; quod deinceps Benedictus XIV in Dominica infra octavam Assumptionis, sub ritu duplicis majoris, servari jussit.

Objicitur 1º quod S. HIERONYMUS (*Advers. Helvid. cap. 7*) patrem Deiparae vocat *Cleopham*, ob hoc ipsum quod illam appellat sororem Mariae Cleophae; duae sorores autem habent eundem patrem, et per consequens hic non est Joachim.

Ad quod respondeatur, ex ipso S. HIERONYMO, tum in opusculo *Adversus Helvidium*, tum in *Commentario in Matthaeum* (cap. XII, vers. 49), quod Hebreis et ipsi Scripturae sacrae familiare sit consanguineos masculos vocare *fratres*, et consanguineas mulieres *sorores*; uti patet ex variis Scripturae locis. Sic Laban, sacer Jacobi vocatur *frater* (GEN. XIX), et Abraham Saram nominat *sororem* (GEN. XX); et ideo ex eo quod Maria Virgo dicatur *soror* Mariae Cleophae, male infertur quod sit soror stricto sensu, seu germana ex eodem patre; praesertim dum contraria est traditio Ecclesiae, et ipse Hieronymus docet quod nomen sororis sit varius sensus, stricti et lati.

Objicitur 2º, quod genealogia Christi in Evangelio descripta (LUC. III), et per Mariae progenitores ducta, patrem Deiparae nominat Heli, dicendo: «*Jesus, qui pulabatur filius Joseph, qui fuit Heli,*» silicet mediate tanquam nepos, mediante Maria tamquam filia Heli.

Ad quod respondeatur auctores illos qui genealogiam Christi apud LUCAM (cap. III) per Mariae progenitores ductam existimant, haec duo nomina Heli et Joachim sumere pro uno et eodem; et sic probabiliter ostendunt Mariam Virginem secundum lineam paternam descendere ex semine David, quia descendit tamquam filia Heli, qui idem reipsa est quod Joachim, juxta hos Scripturae interpretes et auctores (1).

(1) Cfr quod infra dicitur de genealogia beatae Virginis, ART. IV.

ARTICULUS II

*Utrum determinate dicendum sit
quod beata Virgo descendat ex Juda et David per
lineam paternam Joachim?*

Nota. — Quaestio oritur utrum sufficiat dicere quod beata Virgo descendat ex Juda et David, vel secundum lineam paternam sancti Joachim, vel secundum lineam maternam sanctae Annae; an vero determinate sit dicendum quod inde descendat secundum lineam paternam Joachim? Ad quod

Respondeatur: est determinate dicendum quod beata Virgo descendat ex Juda et David per lineam paternam Joachim. Ita SUAREZ (tom. 2, part. 3, disp. 2, sect. 3), cum S. THOMA (Summ. part. 4, dist. 30, quaest. 2, art. 1), et communis theologorum.

Probatur, primo, ex Apostolo (HEBR. VII, 14): «*Manifestum est quod ex Juda ortus sit Dominus, in qua tribu nihil de sacerdotio Moyses locutus est.*» Ex quo licet sic argumentari: Paulus absolute et simpliciter Christum dicit esse de tribu Juda. Ergo quia Christus non aliunde tribum acquirit quam ex linea paterna suae Matris, cum absolute et simpliciter aliquis denominetur ex genere paterno tamquam potiori: ideo determinate dicendum est quod beata Virgo sit ex Juda et David secundum lineam paternam Joachim tamquam patris.

Confirmatur: non potest cum veritate de aliquo absolute et simpliciter negari quod sit de genere illo ex quo pater ejus est; atque de Christo, et inde pariter de beata Virgine, absolute et simpliciter negatur a Paulo (HEBR. VII) quod sit de genere Levi, et absolute ac simpliciter affirmatur quod sit de tribu Juda; ergo pater beatae Virginis est de tribu Juda.

Probatur, secundo : distinctio tribuum fuit conservata in linea paterna, et non in materna : quod patet exinde, quia quando filiae unius tribus dabantur in matrimonium filiis alterius tribus, non censebatur per hoc mutari viri tribus. Sic David dictus est de tribu Juda, licet uxorem habuerit Michol, filiam Saul de tribu Benjamin (1 REG. IX), et Joiadas sacerdos mansit esse de tribu Levi, licet uxorem duxerit Jospheth, filiam Joram de tribu Juda (2 PARAL. XXII). Femina enim sequitur familiam viri assumendo nomen ejus : unde constat distinctionem tribuum conservari in linea paterna, non materna; ac per consequens, quando aliquis dicitur de tribu Juda, et non de Levi, debet pater esse de tribu Juda, et non de tribu Levi. Et sic pater beatae Virginis, qui est Joachim, censendus est esse de tribu Juda et David.

Probatur, tertio : dubitari non potest, ait VASQUEZ (*part. 3, quaest. 31, disp. 127, num. 17*), quin beata Virgo fuerit haeres bonorum suorum parentum : unde consequitur quod non possit esse filia sacerdotis, seu de tribu Levi secundum patrem, quia sacerdotes, licet habuerint filias ex tribu aliena, non poterant tamen habere possessiones ; sed lege cautum erat ut viverent de oblationibus et decimis. Ergo quia beata Virgo fuit haeres, eaque unica suorum parentum, debuit pater esse de tribu Juda, et non de Levi, sicut, teste Paulo superius laudato, Christus est de tribu Juda, et non de Levi.

ARTICULUS III

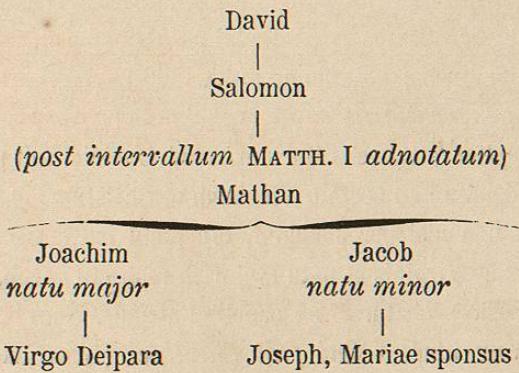
Utrum beata Virgo, quoad lineam paternam, descendat ex Davide per Salomonem ?

Nota. — Genealogia Davidis, cui post Abraham specialis a Deo facta est promissio de Christo per ipsum, et semen ejus, venturo (2 REG. VII), divisa fuit in duas lineas per duos Davi-

dis filios productas et propagatas. Una est per Salomonem et ejus posteros, quae proprie dicitur regia ; altera dicitur per Nathan et ejus posteros, ex quibus nullus sceptrum unquam tenuit. Prima recensetur in *Evangelio S. MATTHAEI (cap. I)*; secunda refertur in *Evangelio S. LUCAE (cap. VIII)*. Quaeritur ergo utrum beata Virgo determinate per patrem Joachim descenderit ex regia Salomonis linea, ut per ipsum jus ad regale sceptrum ad beatam Virginem, tamquam filiam, et inde ad Christum, potuerit devolvi, vel solum descenderit per Nathan ? Ad quod

Respondetur : beatissima Virgo, quoad lineam paternam, descendit ex David per Salomonem. Ita CORNELIUS A LAPIDE (*In Luc. III, 23*) : « Dico : valde verisimile est quod tempore Christi notissimum erat Mathan fuisse avum communem Joseph et beatissimae Virginis ; Jacob vero, patrem Joseph, et Joachim, patrem beatissimae Virginis, fuisse fratres germanos. » Adeoque ipse etiam Cornelius hanc sententiam approbat, et tamquam valde verisimilem, et tamquam traditionem propter notitiam a tempore Christi agnoscit (1).

Quare arbor genealogica sic formatur :

Conclusio nunc probatur 1º ex sacra Scriptura (Rom. I, 3) :

(1) Eamdem tuetur MARIANA (Apud VEGA, in *Theologia Mariana*, num. 906).

“*Christus dicitur factus secundum carnem ex semine David,*” et quidem per lineam Salomonis (2 REG. VII, 12) : “*Suscitabo semen tuum post te, quod egredietur de utero; et firmabo regnum ejus; ipse aedificabit domum nomini meo, et stabiliam thronum regni ejus in sempiternum.*” Ubi Scriptura clare et expresse loquitur de Salomon, cui dein Deus in ipsa etiam persona promissum repetiit (3 REG. IX, 5) : “*Ponam manum regni tui super Israel in sempiternum, sicut locutus sum David patri tuo, dicens : Non auferetur vir de genere tuo de solo Israel.*” Quod autem hoc promissum non sit tantum conditionatum, sub conditione si non peccaverit, constat ex aliis verbis quae Deus addidit (2 REG. VII, 11) : “*Qui si inique aliquid gesserit, arguam eum in virga virorum (1); misericordiam autem non auferam ab eo, sicut abstuli a Saul; thronus tuus erit firmus jugiter,*” videlicet in jure haereditario, quod perveniet in domo tua usque ad Christum, ducem et auctorem salutis, juxta illud (LUC. I, 69) : “*Erexit nobis cornu salutis in domo David pueri sui.*” Quia ergo Christus Dominus non est factus ex semine David nisi per beatam Virginem, ideo mediante hac descendit ex David per Salomonem, et quidem secundum lineam paternam, juxta illud : “*Non auferetur vir de genere tuo de solo Israel.*” Per viros ergo eosque primogenitos jus haereditarium regni Davidici fuit propagatum et delatum ad beatam Virginem et Christum; et per consequens non nisi per Joachim, tamquam patrem naturalem beatissimae Virginis et natu majorem respectu Jacob.

Conclusio probatur 2º ex sanctis Patribus. Nam S. AMBROSIUS super illud, “*Qui fuit Salathiel*” (LUC. III, 27), expresse affirmat beatissimam Virginem esse oriundam ex

(1) Quod accidit dum actualis regni possessio auferri coepit in Roboam, et penitus ablata est in Jechonia.

genere David per regalem lineam. Et S. HIERONYMUS (*In Jerem. XXII*) asserit Christum fuisse de semine Jechoniae per Salathiel, Zorobabel et reliquos (1). Quia ergo Patres absolute affirmant beatam Virginem esse de semine Jechoniae et Salomonis, erit certe ex hoc genere per lineam paternam; quia, ut supra ostendimus, absolute aliquis dici non potest de aliquo genere, nisi secundum lineam paternam : cum mater non det nomen familiae, sed pater, et uxor nomen familiae a viro assumat.

Conclusio probatur 3º : linea Salomonis est paterna respectu sancti Joseph tamquam filii Jacob; ergo etiam respectu beatissimae Virginis tamquam filiae Joachim. Consequens probatur : omnis filia haeres seu unigenita debuit matrimonio copulari propinquiori in sua familia, ut patet ex Lege (NUM. XXXVI, 7 et 8) : “*Ducent uxores de tribu et cognatione sua, ut haereditas permaneat in familiis.*” Sed beatissima Virgo fuit filia haeres, quia unigenita : ergo debuit copulari matrimonio viro in cognatione propinquiori.

Subsumitur : sed hanc propinquitatem beatissima Virgo cum sancto Joseph solum habet ex supposito quod Joachim fuerit de linea Salomonis et filius primogenitus Mathan, per quod beatissima Virgo censemur sanctum Joseph attingere in secundo consanguinitatis gradu, et simul esse haeres suorum parentum; ergo supponendum est quod Joachim, pater Virginis, fuerit de linea Salomonis et filius primogenitus Mathan. Subsumptum probatur : si sanctus Joachim foret de linea Nathan, transiret haereditas de familia una in aliam, de familia scilicet Nathan in familiam Salomonis, et non maneret in familia : quod foret contra legem, quae petit conservare non solum tribus seu lineas sub remotissimo stipite (qualis est

(1) Idem tradit *In cap. IV Zachariae*, et *In cap. XXXVIII Jeremiae*, dicens Christum descendisse ex Salomon et Ezechia.

David relate ad lineas Salomonis, et Nathan), sed ipsas familiias proximas, „ut haereditas permaneat in familiis.“ Ergo debuit sanctus Joachim esse de linea Salomonis; et ut proxime attingeret sanctum Joseph, debuit insuper patruus esse, seu frater natu major respectu Jacobi, patris sancti Joseph; quia filia haeres debuit copulari propinquiori. Et ut haec haeres esset juris regii ad sceptrum judaicum, debuit Joachim esse primogenitus, ut hoc jus in filiam, et ex illa in Christum potuerit transferri.

Conclusio probatur 4º specialiter ex hoc, quod Christo et beatae Virgini competit regnum Israel jure haereditario, et ex titulo successionis naturalis; adeoque pater beatae Virginis debuit esse de linea Salomonis et gaudere jure primogeniturae; alias hoc non potuisset transferre in familiam, et inde in Christum, quod obtinet vere per hoc, quod fuerit filius primogenitus Mathan de linea Salomonis. Quod autem Christo vere competit jus haereditarium in regnum Israel, constat ex variis locis sacrae Scripturae (1). Et ipse Christus Pilato scis- citanti: „Tu es rex Iudeorum?“ respondit: „Tu dixisti (JOAN. XVIII, 33).“ Quae responsio apud Christum affirmativa esse solebat. Christus ergo jus ad sceptrum tenuit, et id obtinuit mediante Matre, a qua sola carnem et successionem habuit; Mater autem mediante Joachim patre suo, Mathanis filio de linea regia Salomonis.

Sed objicitur: est gravium doctorum sententia quod, in genealogia a S. Luca descripta, *Heli* per apocopen idem sonet quod *Joachim*; et per consequens, quod Lucas describat lineam paternam beatissimae Virginis, in qua Heli dicitur pater Josephi, in quantum sacer ejus etiam pater vocatur.

Respondetur cum SUAREZ (tom. 2, part. 3, disp. 2, sect. 3) illam tantum sententiam esse a Patribus receptam, quae dicit

(1) Cfr MATTH. II, 2; JOAN. I, 48-49, et XIX, 19.

Joseph fuisse naturalem filium Jacobi et legalem Heli, quatenus Heli, uterinus frater Jacobi, ex eadem matre successive duobus nupta sine liberis mortuus reliquit quoque uxorem suam Jacobo fratri, ad suscitandum sibi semen copulandam, juxta mandatum Legis (DEUT. XXV); ex qua proinde uxore Jacob genuit Joseph; ut adeo iste factus sit naturalis filius Jacobi, et legalis Heli, titulo legis Deuteronomii de suscitando fratri semine: quo sensu uterque Evangelista, Matthaeus et Lucas, genealogiam Joseph recensent, prior naturalem, posterior legalem. Quod porro Heli idem sonet ac Joachim, et quod propterea Lucas describat lineam paternam, hoc, ait Suarez, non est receptum a Patribus et sacris expositoribus Scripturae; sed est inventum a recentioribus contra sensum antiquitatis, ut notat VASQUEZ (part. 3, quaest. 31, disp. 127, num. 59). — (1)

Omnino verisimile est quod uterque Evangelista sic instruxerit genealogiam, ut, ex una parte, observaret morem gentis de virorum, si haberi potest, prae seminarum genealogia describenda; et ex altera parte, sancti Joseph et beatissimae Virginis simul genealogiam teneret, cum utraque ad Christum attineat. Hoc modo S. Matthaeus, referendo genealogiam regiam per Salomonem tamquam praecipuam, descriptis et naturalem paternam sancti Joseph et ipsius Virginis Deiparae, ac Christi Domini, ut constat ex arbore superius posita. Econtra S. Lucas retulit genealogiam legalem sancti Joseph et naturalem maternam beatae Virginis, quia, ut constabit ex tabula genealogica inferius describenda, sancta Anna, quae mater est beatae Virginis, neptis est Mathat de linea Nathan, et filia Mariae, uxor Mathan, sacerdotis Bethleemitici.

(1) Alias objectiones videre est apud SEDLMAYR, *Scholastica Mariana*, part. 1, quaest. 3, art. 4.